

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge de-**
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 141.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 24. junija 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Govor poslanca Robleka v proračunski razpravi dne 19. junija 1909.

Konec.

V narodnem oziru moramo tukaj ponoviti: mi vstrajamo pri tem, da zahtevamo uveljavljenje jezikovne enakopravnosti po vseh deželah, koder stannjejo Slovenci. (Medklici.) Od Špilfelda in Št. Ilja naprej tečejo vse južnoštajerske železnice po čisto slovenskih krajih — in vendar so kakor v zasmehovanje vseh pametnih razlogov vsi napisi na postajah in drugod le nemški; tudi postaje se izklicujejo samo nemški. Edino izjemo dela kratka proga Spodnji Dravograd-Velenje, kjer so vsaj postajni napisi dvojezični, dočim je ostali del te proge do Celja zopet popolnoma nemški. Posebno žali na najhujši način jezikovno enakopravnost Južna železnica. Mnogi njeni uradniki ne morejo niti v službi krotiti svojega sovraštva proti vsemu, kar je slovenskega. Saj sta se udeležila znanih septemberskih izgrediv, katere so uprizorili Nemci v Celju in Ptuj, dva ptnjska železnična uradnika na odličnem način. Tako nečuvno izzivalno postopanje teh dveh uradnikov je ostalo samo zaradi tega nekažnovano, ker ga je krilo ravnateljstvo Južne železnice in ker vlada ni hotela izrabiti svoje nadzorovalne pravice. Južna železnica, ki oškoduje s svojimi tarifi vse dežele svojega prometnega okoliša, ki ne kaznuje svojih uradnikov, ako si dovolijo surove izgrede proti popotnikom, ne more izpolnjevati svoje naloge. Zaradi tega se mora poddržaviti. Največ železnic ima že država v svojih rokah — in bo tedaj pač že čas, da misli tudi na nakup Južne železnice.

Toda ne le pri železnicah, temveč tudi pri vseh javnih uradih, pri sodnih in upravnih oblastih, pri poštnih in brzojavnih uradih nam je zagotovljena enakopravnost in mi jo bomo vselej neizprosno zahtevali. Poštni uradniki ne vedo mnogokrat jezika svojih strank, to je slovenščine, ali pa nočejo niti govoriti. Poštni pečati so v največ krajih navzlic vsem izrecnim pritožbam od naše strani, še vedno nemški, dasiravno ni na Sp. Štajerskem nobenega nemškega kraja, v katerem bi stanovalo manj ko 15—20% Slovencev, pač pa je kmečko ljudstvo in veliko trgov ter večjih krajev popolnoma slovensko. Kar se tiče pošte, bi še sicer pripomnil — kakor je že izvajal cenjeni moj predgovornik Čeh — da jo smatra vlada kot državno dobičkanosno podjetje in jo s tega stališča tudi upravlja, kar pa popolnoma nič ne odgovarja njenemu pravemu namenu.

Visoka zbornica! Omenil bi še eno veliko krivico na gospodarskem polju, ki nas štajerske Slovence hudo zadeva. Štajersko se deli v dva trgovsko-zbornična okoliša, graškega in ljubenskega. Medtem ko je okoliš graške trgovske

in obrtniške zbornice vsled spojenja Srednje in Spodnje Štajerske zelo velik glede svojega ozemlja in glede števila trgovin, industrijskih in obrtniških obratov, je ljubenski okraj razmeroma zelo majhen. Dočim šteje graški zbornični okraj 1.079.637 prebivalcev, jih šteje ljubenski le 276.390, torej komaj četrtino. Kdor pozna naše narodne razmere, vidi takoj, da sta se ustanovila ta nejednaka zbornična okraja le zaradi tega, ker se je hotelo doseči, da bi Nemci na večne čase gotovo majorizirali 410.000 Slovencev v tem okraju. (Čujte!) Zahtevali bomo, da se tudi ta krivica odpravi, kajti 410.000 Slovencev ima pač vsaj isto pravico do lastne trgovsko-obrtnice zbornice kakor 276.000 Nemcev v ljubenskem zborničnem okraju. Geometriji pri ustvarjanju zborničnih okolišev, krivičnosti vlade in njeni skrbi za ohranitev nemške hegemonije se imamo zahvaliti, da Slovenci na Štajerskem, Koroškem in Primorskem nismo dobili zastopstva niti v industrijskem niti v obrtnem svetu.

Škandalozno je tudi, kako se postopa pri podelitvi koncesij. 410.000 štajerskih Slovencev ni moglo doslej doseči niti jedne koncesije za knjigotrško obrt. Niso nam je morda zabranili iz stvarnih razlogov, temveč vsled narodnega sovraštva.

Konečno bi rad še nekaj omenil. V mnogojezični Avstriji so si prikrojili čisto posebno merilo za vrednost posameznih narodov, ali bolje rečeno za vzdrževanje fikcije, da so Nemci v Avstriji absolutno in relativno najvažnejši narod. Omenjeno merilo meri pomen posameznih narodov za državo po komponenti iz njihovega števila in davčne moči. To merilo pa ni pravo in ima le namen povzdigniti veljavo Nemcev za državo nad njeno pravo vrednost.

Že število prebivalstva je na hvalo našemu sistemu ljudskega štetja popačeno. Popačeno vprid Nemcem in znabiti tudi Poljakom ter v škodo vsem drugim narodom. Trditve, da Nemci relativno največ davka plačujejo sicer ni dokazana, a utegne biti glede posameznih dežel resnična. To pa zaradi tega, ker so Nemci cela stoletja umeli izrabljati državna sredstva za svoj gospodarski in kulturni razvoj ter v narodnem oziru speče Slovence izkoriščati.

Toda naj nam ne služi za merilo davek v zveneči kovini, ker poleg tega davka imamo še drugega, katerega moramo plačevati z mnogo dražjim blagom, to je krvni davek. Plačevanje tega davka se vrši pri vseh narodih vspretno s številom njihovega prebivalstva. Posebno nas Slovence zadene ta davek veliko težje in huje ko naše sosede Nemce. Najsi se je že imenovala kaka vlada tako ali tako, najsi nas je zaničevala, zapostavljala, bagatelizirala — jedenkrat nas je zmiraj spoštovala in iskala: ko je trebala krutov. To so tudi letošnji nabori jasno dokazali; spodnještajerski Slovenci so poslali pod zastavo več kot polovico,

celo dve tretjini nabornikov, zgornještajerski Nemci komaj 10—20%. Ker se pravi, da je častno umreti za domovino, nam je naša skrbna država dala mnogo prilike k temu. Toda nedvomno bolje je za domovino častno živeti in zato odklanjamo hvaležno tako protekcijo in to tem bolj, ker je jedina, katero nam država naklanja. (Pritrjevanje.)

Trudil sem se, da bi si poiskal in dobil kako statistično delo, ki bi me podučilo o narodnostni sestavi naše armade. Pa moj trud je bil zastoj. Sicer imata vojno in deželnoobrambno ministerstvo gotovo statistične podatke o zemljeknjižnih listih, iz katerih bi se lahko posnelo, kako so posamezni narodi v armadi zastopani, toda te podatke skrbno skrivajo pred javnostjo, da svet ne izve o onih avstrijskih narodih, ki se uradno smatrajo za državljane druge in tretje kategorije, a so najboljši branitelji države. (Čujte!) Da se tedaj pojasnijo te razmere v armadi, naj se ob bodočem ljudskem štetju tudi napravi enako štetje v armadi, deželni brambi in mornarici in sicer glede aktivnega in neaktivnega moštva ter častnikov. (Pritrjevanje.) Samoobsebi umljivo se to štetje ne bi smelo izvršiti po občevalnem jeziku, kar bi dalo le zavito sliko pravega položaja, temveč po narodnosti. (Živahno prittrjevanje.)

Visoka zbornica! Slovenci smo imeli resnično dovolj prilike, da smo se na različnih poljih javne uprave prepričali, da besede ministerskega predsednika v njegovem programnem govoru 10. marca t. l.: „Mi hočemo biti in bomo pravični proti vsem“, niso resnične in da so bile le govorniški okrasek, preračunjen na trenutni učinek. (Pritrjevanje in ploskanje.) Mi smo imeli dovolj prilike spoznati, da je naše nezaupanje proti sedanjemu ministerstvu, katerega smo imeli že koj od začetka sem, popolnoma opravičeno. Zato mu bomo tudi s polnim prepričanjem dali duška pri glasovanju. — (Pritrjevanje. — Govorniku častitajo.)

Politična kronika.

z Seja dne 23. t. m. Na dnevnem redu je nadaljevanje debate o tretji skupini državnega proračuna. Ministerski predsednik prosi v dopisu, naj zbornica čim prej izvrši volitve delegatov. Predsednik pravi, da postavi te volitve na dnevni red posebne seje.

Posl. Isopescu-Grecul (Romun) polemizira proti posl. Waldnerju glede razdolženja kmetijskih posestev ter pravi, da je njegov način homeopatično, nezadostno in neizdatno sredstvo, katero ne bode kmetom prineslo prav nobene pomoči. Posl. Roškar priporoča vladi, naj stori kaj za povzdigo vinogradništva ter zahteva, naj kupuje vojna uprava kakor tudi od države podpirani Lloyd vino direktno od domačih producentov. Govornik zahteva nadalje, naj se dogradijo južnoštajerske želez-

nice in še posebno proga Purkla-Rogatec-Brežice, Maribor-Wies ter Polzela-Kamnik. Pritožuje se proti temu, da vlada pušča okrajnega sodnika v Ljutomeru, čeprav je ta mož Slovincem skrajno nasproten in celo sovražen ter zahteva, naj se ga takoj prestavi. Govorili so še nadalje poslanci Pichler, Pišek, Berger in Grafinger. Poslanec Breiter (samostojni socialista) predlaga resolucijo, s katero vlado poziva, naj vpliva na državno vojno ministerstvo, da izdela načrt novega vojaškega kazenskega reda in predpisov za častne sode. Skliče naj enquete strokovnjakov in predloži gotove načrte že s prihodnjim zakonom o rekrutih. Očital je državnemu vojnemu ministru, da je pri neki transakciji zaradi nekake kasarne na Dunaju na nedopusten način protežiral svoje sorodnike. Vsled tega so kršč. socialci in njih nemški radikalni zavezniki napravili velik trušč in zahtevali, naj govornik obmolkne. Posl. Winarski (soc. dem.) govori o oskrbi za mladino ter pravi, da je v državnem proračunu izkazana vsota 110 tisoč kron na korist dobrodelnih zavodov za delavsko mladino. Ta denar se pa uporablja v smislu nekih Gessmannovih naredb na tak način, da s tem denarjem razpolagajo samo državna oblastva in mojstri, ne da bi delavcem pripustili na to ni najmanjši vpliv. Naravno je torej, da gre ves ta denar na korist klerikalnih delavskih organizacij. Govornik predlaga resolucijo, s katero se vlado poziva, naj poda natančen izkaz o uprabi teh kreditov, da se bode zbornica lahko prepričala, ali niso bili uporabljeni v strankarske politične svrhe. Posl. Seitz zahteva, naj se uvede nedeljski počitek za mladostne delavce. Govori nadalje o neznosni draginji ter pravi, da bodo morali delavci postradati. Cene pšenice nečuvno rastejo kakor nam kažejo povprečne cene, ki so bile: za l. 1906. 15.64 K, za l. 1907. 22.94 K ter so narasle od novembra 1908 na 33.50 K. Te draginje ljudstvo ne bode moglo več prenašati. Ta draginja je navstala vsled zvišanja cen na svetovnem trgu, pa tudi vsled visokih carin na žito. Nato predlaga resolucijo, s katero se vlada poziva, naj se odpravijo carine na žito in krmo do julija 1910 ter naj v tem smislu zastavi ves svoj vpliv na ogrsko vlado, da se to izvede. Nato je spregovoril še poročevalec poslanec Steinwender ter zahteval, naj se odstopiti tozadevni resoluciji posl. Seitz in Jakliča proračunskemu odseku. Nato se začne glasovanje. Seitz zahteva, naj se o njegovi resoluciji glasuje po imenih. Steinwenderjev predlog je bil sprejet z 240 glasovi proti 218. Odstopitev Jakličeve resolucije je bila pa z 219 proti 204 glasovom odklonjena. Minoritetni votum poslanca Seitz, naj se sčrta podpora za lovsko razstavo v znesku 50 tisoč kron in so postavi jednako vsoto v proračun za zgradbo delavskih hiš, je bil z 226 proti 194 glasovi odklonjen. Med temi delavskimi „prijatelji“ so bili seveda vsi krščanski

socijalci. Na to so bila sprejeta posamezna poglavja te proračunske skupine. Proračun železniškega ministerstva je bil odobren z 221 proti 208 glasom, in je dobil torej samo 13 glasov večine. Nato se je začela razprava o proračunu finančnega ministerstva in o finančni postavi.

z Seja klubovih predsednikov. Določen je bil program za prihodnje dni. Zahtevalo se je, naj bi se seje skrajšale. Pričakuje se, da bo proračun že v petek rešen.

z V gospodarskem in poljedelskem odseku se nadaljuje razprava o centrali za vnovčenje živine. Glavna debata je končana. Razprava se bo nadaljevala, ko bode gospodarski odsek dovršil posvetovanja o trgovinskih pogodbah.

z Slovanska jednota je sklenila podati v seji klubovih predsednikov izjavo, da smatra z rešitvijo proračuna delavni program poletnega zasedanja za zvršen. Kako bode postopala v vprašanju o pooblastilnem zakonu, pa ne pove.

z Shod industrijalcev in trgovcev. Danes se je sešel na Dunaju shod industrijalcev in trgovcev, da protestira proti postopanju agrarcev, ki bi radi zaprečili sklenitev trgovinskih pogodb. Zastopniki industrije zahtevajo, naj se v interesu skupnosti končno uredijo trgovski odnosi med Avstrijo in vsemi balkanskimi državami, ker je sedanje stanje za nas naravnost pogubno.

z V proračunskem odseku je začel posl. Gostinčar v imenu Jugoslovancev obstrukcijo proti razpravi o italijanski pravni fakulteti v Trstu. Jugoslovanci ne dovolje te razprave, dokler vlada ne postavi na dnevni red tudi osnivanja slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Ogrska kriza. Krona je popolnoma zmagala. Volilna reforma je zasigurana, nobena stranka koalicije nima poguma se tej zahtevi npirati, ker nima v narodu zaslombe. Tudi z njih zahtevami v bančnem vprašanju bode taka. Nedavno je stranka neodvisnosti vabila ves madžarski narod na „monstre“-tabor, na katerem bi se moralo manifestirati za samostojno ogrsko banko. Ves strankin in vladni aparat je delal za to „manifestacijo“, katere pa se je udeležilo tako malo ljudi, da je celo stranko neodvisnosti sram te „manifestacije“ le še omeniti. Gospoda nima v narodu in v širokih slojih madžarskega prebivalstva nikake zaslombe — dočim ima krona s svojo zahtevo po splošni, jednaki in tajni volilni pravici vse za seboj in je tudi slavno zmagala. S koalicijo je, kakor upamo tudi konec srednjeveške fevdalne države na Ogrskem in začenja se nova doba, svobodnejše, demokratičnejše Ogrske, ki bode tudi svojim nemadžarskim narodnostim pravičnejša kakor je bila plemenitaška ali stanovska ogrska država.

d Zastopstvo v industrijskem, obrtnem in železniškem svetu. Ker nimajo štajerski, primorski in koroški Slovenci v teh svetih nobenega zastopnika, sta stavila posl. Šusteršič in Ploj interpelacijo, v kateri vprašata: Zakaj je vlada pri sestavi industrijskega obrtnega in železniškega sveta tako očito žalila koristi slovenskega prebivalstva na Štajerskem, Koroškem in Primorskem? Ali vlada sploh priznava Slovence pravico do zastopstva v omenjenih korporacijah in če jim to priznava, ali hoče popraviti storjeno jim krivico.

Štajerske novice.

a „Uspešno“ delovanje. Pri komisiji za regulacijo Save od Brežic do hrvaške meje je bil navzoč tudi ne-sebični drž. poslanec dr. Benkovič.

Protivil se je sicer nameravani regulaciji, naposled pa je zahteval od države „za svoj trud“ plačilo bornih 400 kron! Če mu država teh 400 kron zares izplača, bodo seveda šle iz žepov davkoplačevalcev, za katere g. poslanec Benkovič tako „uspešno“ deluje — seve uspešno za svoj žep!

a Dobro poučeni držav. poslanec Jaklič — seveda iz Slovenskega kluba — je predlagal v državnem zboru resolucijo, naj se odpravi carina na krmila, turšico, otrobe in oljate tropine. Ko se ga je podučilo, da se carina na otrobe in tropine ne da odpraviti, ker ste ti dve krmili itak že carine prosti, je umaknil svoj predlog glede krmil, resolucija za prost uvoz koruze se je pa sprejela. Ampak klerikalne kmečke poslance imamo mi Slovenci res izborne!

a Carina na žito in moko. Za resolucijo posl. Seitza (glej današnjo politično kroniko!) sta glasovala tudi držav. posl. Roblek in Ježovnik kakor celi jugoslovanski klub, ker bi bilo le v prid ogromni večini njunih volilcev, ako bi postala moka in kruh cenejša.

a V „Skalni kleti“ se vrši v nedeljo popoldne Gutenberg-ova veselica, katero priredijo tukajšnji tiskarji. — Začetek ob 3. uri. Vstopnina v prodaji 30 vin., pri blagajni 40 vin. — K obilni udeležbi Vas najvljudneje vabijo prireditelji.

a Narodna društva, ki še niso poslala „Zvezi nar. dr.“ pristopnih izjav, storite to v najkrajšem času. — Pripravljajte za občni zbor dne 11. julija v Celju!

a Za „Narodni sklad“ sta darovala gg. A. Uršič, Karl Recelj št. Jur vsak po K 1. — Prisrčna hvala!

a Izvanredni občni zbor „Narodne založbe“ v Celju se vrši v nedeljo, dne 11. julija 1909. Podrobnosti še sledijo.

a Sprejemni izpiti za deželno gluhonemnico v Gradcu se vršijo v Celju 6. jul. v poslopju deške ljudske šole, v Poljčanah dne 7. jul. v ljudski šoli in v Mariboru dne 8. jul. v dekliški meščanski šoli (Kazinske ulice).

a Nesreča pri stroju. V zlatarni Pacchiaffo v Celju je odtrgal brusilni stroj delavki Vičar, doma iz Trnovelj, palec na desni roki. Nesrečo je zadržala deloma sama, ker ni dovolj pazila na varnostne predpise in varnostne naprave. Ponesrečeno so prepeljali v celjsko bolnišnico.

a Tiskovna pomota. V uvodniku od 22. t. m. citaj v četrtem stolpcu 1 vrsta od zgoraj ustrojnost mesto vstrajnost.

a Imenovan je za komercijelnega ravnatelja Južne železnice Henrik Proch, dosedanji podravnatelj. Prejšnji ravnatelj Heimbold je šel v pokoj.

a Iz Brežic. Poročali smo zadnjič, da so dne 13. t. m. tukajšnji nemškutarji pri gostilni Gabritsch g. Kučič iz Zagreba z njegovega motor kolesa strgali in poteptali hrvatsko trobojnico. Dotični, ki se je pri tem junaškem delu najbolj odlikoval, je gostilničar Gabritsch stareji. Ker je ta mož že precej slab na možganih ter se mu njegova bolezen poslabša, kadar vidi iti mimo kakega Slovenca, mu tega dejanja toliko ne zamerimo. Vsekakor smo pa naznanili njegovo ime listom v Zagrebu, kateri ga bodo že priporočali hrvatskim izletnikom.

a Iz Brežic. Ženska in moška podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Brežicah priredite v nedeljo, dne 4. julija t. l. na „Griču“ pri Brežicah veliko ljudsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen slovenskemu otroškemu vrtcu v Brežicah. Popoldne koncert. Zvečer zažiganje kresov in umetnega ognja, ples ter različne druge zabave. Začetek koncerta ob 4.

uri popoldne. Svira polnoštevila godba meščanske garde v Kostanjevici. Vstopnina za osebo 80 vin. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

a Iz Brežic. V noči od torka na sredo je vničil požar skoraj celo vas Drnovo na Kranjskem. Zgorela so poslopja enaindvajsetim posestnikom. Vas Drnovo je oddaljena komaj eno uro od Brežic in se je ogenj takoj opazil v Brežicah. Opozorilo se je tukajšnje požarno brambo, kje da gori in da naj se odpeljejo pomagat gasiti, a odrezali so se ti gospodje, ki komandirajo našo „Stramm-Feuerwehr“, da jim je preda leč. Na kraj nesreče prihiteli so oddaljene požarne brambe iz Vidma, Rajhenburga in celo iz Sevnice. Tem požarnim brambam ni bila pot preoddaljena, zavedale so se svoje dolžnosti in hiteli na pomoč. Sramotno je to za brežiško požarno brambo, če tako malomarno in brezvestno postopa. Paradirati pri nemškutarskih veseliceh in napadati Slovence, to pač znajo.

a Tudi „zadružno“ delo. Zadnje številke „Straže“ so polne neutemeljenih in lažnjivo-nemnih napadov na celjsko Zadružno Zvezo in g. Stiblerja. Tako si namreč predstavljajo razni krivogledi revizorji in pa Cenčiči (ob pondeljkih) — zadružno delovanje.

a „Straža“ čimdalje manj ugaja treznejše mislečim klerikalcem. Sramujejo se, da je glasilo za klerik. „Inteligenco“ polno laži in napadov. Delala bi naj v resnici to, kar ji nalaga ime! Dobro, da vemo.

a Vabilo na čebelarski shod, katerega priredi čebelarska podružnica za Savinsko dolino na praznik sv. Petra in Pavla 29. t. m. ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku g. Pepela v Ojstrški vasi pri št. Jurju ob Taboru. Na dnevnem redu bode času primerno podavanje o umni čebeloreji. Čebelarji zberite se v obilnem številu, kajti slišali bodeste dosti novega in zanimivega.

a Iz Mozirja. V Pevnikovem konkurzu je postavljen za upravitelja konkurzne mase mesto g. Šusterja g. Feliks Tribuč.

a Utonil je v nedeljo, 21. junija železniški uradnik na postaji Sv. Lovrenc nad Mariborom g. J. Grat pri kopanju v Dravi. Trupla še niso našli.

a Odstopila je od celjske Zadr. Zveze k strankarski klerikalni hranilnica in posojilnica v št. Ilju v Slov. gor. Da tira zavod, ki bo bodoči lastnik „šentiljskega doma“ ob meji politiko, je žalostno.

a Telefonsko in brzojavno ponočno službo upeljejo v Mariboru. Stvar je že v najboljšem teku.

a Kap je zopet zadela bivšega štaj. deželnega poslanca arnovskega župnika Holzerja.

a Propadli so štajercijanci pri občinskih volitvah v Murščaku blizu Zgornje Radgone. Zmagali so Slovenci.

a 32okrat obsojen. Graško porotno sodišče je obsodilo zidarja Päcko, ki je bil že 31 krat kaznovan in zaprt zaradi tatvine, na sedem let težke ječe zopet radi vloma in tatvine. Päck je pokradel doslej denarja in blaga v vrednosti 1186 K.

a Smejoči dediči. Na Dunaju je umrla leta 1905. v samostanu k usmiljenemu otroku Jezusovem neka plemenita gospodična Valerija pl. Friedau. Zapustila je različnim bratovščinam in klerikalnim društvom na Dunaju, Štajerskem in Tirolskem okroglo 800.000 kron. Ker so bili sorodniki — med njimi bivši lastniki ormoške graščine, baron Čokovi — mnenja, da bi bili tudi oni vredni nekaj teh zvenceh dobrot, so se pravdali zaradi veljavnosti testamenta. No — zmagala je sveta cerkev, ki se sedaj lahko v pest smeji vsem žalujočim sorodnikom.

a Deželna zveza za povzdigo tujkega prometa na Štajerskem je založila zopet v štirih barvah 24 novih pečatnih znamk, ki kažejo različne najlepše štaj. kraje. Oddaja jih zastoj oblastim, korporacijam, tvrdkam in zasebnikom. (Naslov je Gradec, Glavni trg 3).

a Iz Ptuja. Dne 4. julija, na predvečer solunskih bratov sv. Cirila in Metoda, priredi ženska podružnica sv. C.-M. za Ptuj predstavo „Na Osojah“, ljudski igrokaz v petih dejanjih. Upa, da se je ptujski in okoliški Slovenci udeležijo polnoštevila. Ob enem pa prosi narodna ptujska društva, da istega dne ne prirede nikakih veselice, da bo gmotni uspeh predstave tem boljnejši in častnejši.

a V Rogatecu je po prvi volitvi krojaški mojster na vprašanje, zakaj ni šel volit njegov pomočnik Kralla, odgovoril, da ni hotel uplivati na njega, ker ima ves zaslužek od Slovencev. Pred ožjo volitvo pa je baje poslal zupan svojo čepico k njemu, da mu jo je obrobil, in glej, pri ožji volitvi je dotični pomočnik oddal svoj glas in sicer za Kralla.

a Pozor pri zavarovanju. Kdor se hoče zavarovati proti nezgodam pri neki družbi „Nationale“ v Gradcu, naj bo zelo previden ter naj ne pozabi prečitati na zadnjih straneh zelo drobno tiskanih pravil in pogojev. Še večjo previdnost pa priporočamo onim, katerim se je pripetila kaka nezgoda, da se ne bodo opeharili, ko pridejo agenti se pogajati. O tem se hoče več poročati eden, ki je bil opeharjen.

a Pri volitvah v okr. bolniško blagajno v Slov. Bistrici so bili izvoljeni nemškutarji. S slovenske strani očitno ni bilo resnega odpora. Kaj pa dea g. dež. poslanec Novak?

a Ljutomerski nemškutarji neovirano hujskajo in razgrajajo po okolici s kresnimi slavnostmi — vse na hvalo „narodnemu“ delu in političnemu vodstvu kaplana Škamleca.

d Občni zbor Ciril-Methodove podružnice v Ljutomeru se je vršil v nedeljo 20. t. m. na vrtu g. Vanpotiča ob prav lepi udeležbi. Iz odborovega poročila posnemamo, da je imela ljutomerska podružnica v preteklem letu nad 450 kron dohodkov, za kar gre res požrtvovalnim Slovenkam in Slovincem in delavnemu odboru vsa čast. Zborovanja se je udeležil tudi gospod Ivan Prekoršek, družbin potovalni učitelj, ki nam je slikal v svojem govoru narodne boje ob jezikovni meji ter omenjal one najvažnejše naloge, ki bi jih naj vršila vsaka podružnica. Vedno večje nemško nasilje zahteva tudi večjega odpora iz naše strani, večje požrtvovalnosti in več dela. Pet velikih okrajev: Ptuj, Sv. Lenart, Ormož, Gornja Radgona in Ljutomer šteje komaj 7 podružnic, ko bi jih lahko bilo najmanj 20. Lotimo se tega podrobnega dela in organizirajmo ljudstvo v podružnicah z malim okolišem. Na zborovanju se je izrekla tudi želja, da se osnuje v Ljutomeru ženska podružnica Ciril-Methodove družbe, kar najbolj pozdravljamo ter upamo, da se ta misel kmalu uresniči.

a Neposredni davki. Tekom III. četrtletja 1909. postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli, oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno - razredni in hišno - najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: — 7. mesečni obrok dne 31. julija 1909. 8. " " " 31. avg. 1909. 9. " " " 30. sept. 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dejanju računov. III. četrtletni obrok dne 1. julija 1909.

v Iz Žalca. V soboto 26. tm. zvečer predava v Žalcu v restavracijskih prostorih pot. učit. C. M. družbe gosp. Ivan Prokoršek: o vsenemštvu na Sp. Štajerskem in našem obrambnem delu. Pričakujemo lepe udeležbe.

a Učiteljski izlet v Logarsko dolino in na Okrešelj o Petrovem se ne bo vršil. Opozarjamo na to one, ki so se skupnega izleta udeležiti nameravali.

v Narodni kolek — razžaljenje državne oblasti? Gg. Ferdo Roš iz Hrastnika in Fran Peklar ml. sta bila tožena, češ da sta „razžalila“ okr. glavarstvo, ker sta na neke vloge pritiskala narodni kolek. V prvi inštanci sta bila oproščena. Danes se je vršila prizivna razprava v II. inštanci. Po dolgi razpravi je bila prva razsodba potrjena, torej toženca oproščena. Človek se sploh mora čuditi, kako more taka stvar priti pred sodišče in kako bi naj narodni kolek spadal pred kazenski zakonik kot — razžaljenje! Pa v dobi Hohenburgerja je pri nas seveda vse mogoče. Kaj našim „zaščitnikom“ postave, če koga v vsenemškem navdušenju neupravičeno zasledujejo?!

a Št. Jurske novice. Umrli je g. Anton Rataj, posestnik, v 86. letu svoje starosti. — Računske listke v korist Ciril-Metodovi družbi imajo gđ. Marta in Malči Nendlove, gđ. Rozika Teihmeister pri Kinclu in gospa Planšteinera v restauraciji. Želeti bi bilo, da si jih nabavijo vse šentjurske gostilne.

d Slovenska zastava in nemškutarji pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 16. t. l. je pričakovalo ljudstvo župnije Sv. Lenart v Slov. gor. mariborskega škofa. V proslavo tega dogodka je povabilo občinsko predstojništvo v trgu Sv. Lenart vse hišne posestnike, da naj okrasijo svoje hiše z zastavami. Temu povabilu sta se odzvala tudi g. dr. Milan Gorišek ter g. Franjo Breznik, veleposestnik pri Sv. Lenartu. Razobesila pa sta — strmi in čaj — slovenske zastave. To je bil ogenj v strehi. Občinsko predstojništvo — in vse kar stoji za njim, je bilo kar iz sebe. V prvem trenutku niso vedeli, kako bi si pomagali. Poslali so zato mogočnega policaja grešnikoma na vrat z naročilom, da se naj pokorita. Nič ni pomagalo. Zvonovi so že naznanjali, da gre ljudstvo škofu naproti — a zastave so še vedno vihrale. Občinski odbor je požrl v naglici svojo jezo ter korakal s procesijo. Oče Sedminek je celo pozabil na zastave ter si je v duhu samo ponavljal svoj „krasni“ nagovor na škofa. Toda nenkrat obstoji procesija, oče Sedminek se zbudi iz zamišljenosti — in tik pred nosom mu plapola slovenska zastava. Pogled za bogove! Sprva samo preziranje, potem nemir, nato jeza, nazadnje pristni furor teutonicus — in že si videl bežati domu Sedmineka, Sarnitza in Slavitscha vse divje. Škof je imel tedaj to veliko nesrečo, da je moral pogrešati pri sprejemu svoje ljube nemške ovce. — Komaj pa je bil sprejem končan je doletelo navedene gospode ter slovenske zastave zaslužena kazen. Oče Sedminek je prišel obdan s svojo častno stražo najprej pred hišo dr. Goriškega ter zahteval, da se naj zastava nemudoma odstrani. Ko se mu je povedalo, kar mu je šlo, je naročil sneti zastavo siloma. Ravno tako se je zgodilo tudi pri hiši gosp. Breznika. — Tako spoštuje kramar, ki živi edinole od slovenskih grošev, zastavo slovenskega ljudstva! Kaj poreče k temu glavar, bomo še-le videli.

d Za Südmarko je daroval 50 K ustanovnine Hans Schniderschitsch, lekarnar v Brezicah. Slovenci mu dajo gotovo preveč zaslužka!

a Spomenik Morre-ju so odkrili minulo nedeljo 20. junija v Lipnici. Morre je pisatelj znane ljudske igre „Revček Andrejček“ (s Nullerl). Bil je tudi nemški deželni in državni poslanec.

d Nemškega odvetnika, ki zna slovenski, išče Südmarka za neko naše mesto.

a Umrli je v Varaždinu odvetnik dr. Hinko Neuman.

d Iz Gradea. 9. t. m. je priredila ženska Ciril-Metodova podružnica pomladansko veselico s pomočjo akad. društev „Tabor“ in „Triglav“, proti kateri je posebno „Grazer Tagblatt“ prav nesramno pisal. Ščuval je graške pilharje, naj skusijo prireditelji razbiti. Vkljub slabemu vremenu se je veselica jako dobro obnesla; dobička je okoli 80 kron. — V soboto, dne 19. t. m. je slavlil nemški akademski „Turnverein“ svojo petinštiridesetletnico; manjkali seveda niso spodnještajerski nemčurski burši iz Celja, Ormoža, Maribora in Slovenjgradca. Pri tej priliki je nekaj „akademikov“ pomazalo v vestibulu tukajšnje univerze tablo nekega židovskega društva. Zato je rektor Hildebrand zvest svoji izjavi, dal odstraniti table vseh akademskih društev, razven strokovnih ter podružnic „Südmarke“ in „Schulvereina“. Tudi akad. društvo „Triglav“ edino izmed jugoslovanskih društev, ki je imelo tablo, jo je zgubilo.

d Nemška predrznost in slovenska popustljivost. Po popolnoma slovenskih krajih Savinske doline se klati neka nemška pevka družba in prireja koncerte. Imenuje se „D' flotten Drahrer“. Celo tako so predrzni ti Nemci, da raznašajo po hišah nemške letake kot vabila na svoj „koncert“ in jih lepijo na hiše. Čudimo se le „narodnim“ gostilničarjem, ki dajajo tem „umetnikom“ svoje prostore v prirediteljev nemških kolobacij. V Celju v nemških gostilnah se ne smeš pogovarjati slovenski in takoj te nahruli nemška in nemčurska kultura, tukaj pa naj stalni gostje v gostilnah poslušajo tevtonske pesmi. V Mariboru je mestni magistrat izdal ukaz, da slovenski lepaki niso dopuščeni; v narodno-zavedni Savinski dolini pa nimajo občine nič proti plakati namemških lepakov in posamezni narodnjaki ne protestirajo proti temu, da se njih hiše „okrasijo“ z nemškimi plakati. Bodimo si vendar dosledni!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

z Dunaj, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Zbornica nadaljuje podrobno proračunsko debato. Posl. Folber se pritožuje nad nepravilno razdelitvijo davčnih bremen. Posl. Krek protestira proti imenovanju tretjega deželnega šolskega nadzornika za Kranjsko. Njegova straka ni proti nadzorniku, temveč proti zakulisnim politikim, ki je naklonila Nemcem to koncesijo. Finančni minister Bilinski zopet povdarja potrebo zvišanja državnih dohodkov in priporoča, da vzame zbornica vladni finančni načrt v pretres.

Burna debata v Poljskem kolu.

v Praga, 24. junija. (Brz. „Nar. D.“) Kakor „Den“ poroča, je prišlo včeraj v seji Poljskega kola do hrupnih prizorov. Nekateri poslanci so namreč do-prinesli dokaze, da se pri najvišjem sodišču v Poljski vsem izjavam ministrov vedno bolj zapostavlja poljski jezik, kar je vzbudilo silen hrup. Poljskim ministrom se je očitalo, da so veliko manj poučeni o vseh poljskih zadevah konjohovi nemški kolegi. Prišlo je do burne

debate, kjer se je ostro prijemalo oba poljska ministra in predsedstvo Poljskega kola. Debata se je na to prekinila in se nadaljuje danes.

Zahvala skupnega vojnega ministerstva za pomoč ob priliki zapletk radi aneksije Bosne.

v Dunaj, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Skupno vojno ministerstvo je 14. junija poslalo vsem avstrijskim in ogrskim ministerstvom in hrvaški deželni vladi, ki so kaj pomagala pri vojaških pripravah, ki so bile potrebne radi konflikta s Srbijo vsled aneksije Bosne in Hercegovine, svojo zahvalo.

Ogrska ministerska kriza.

z Budimpešta, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Včerajšnji ministerski svet se ni bavil samo z demisijo ministerstva, temveč tudi o možnosti, da še nadalje ostane v uradu.

z Budimpešta, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Stranka neodvisnosti želi, da kolicija še nadalje obstoji, vsaj zaradi volilne preosnove.

Budimpešta, 24. junija. (Brz. „N. D.“) „Budapesti Hirap“ donša iz Dunaja vest, da dobi Kossuth spet povabilo na avdijenco k cesarju. Nekateri mislijo, da se hoče Kossutha pogovoriti, da vsprejme Lukacseve predloge, drugi zopet, da cesar vzame v pretres Kossuthove nasvete, ki mu jih je v zadnji avdijenci sporočil Wekerle.

Vsebalkanska dijaška zveza.

a Zofija, 24. junija. (Brz. „Nar. D.“) Tukaj pričakujejo 2 odposlanca rumunskega dijaštva, ki prideta v zadevi ustanovitve vsebalkanske dijaške zveze.

Nov potresni sunek v Meslini.

a Mesina, 24. junija. (Brz. „Nar. D.“) Sinoči ob pol 11. uri se je občutil tukaj precej močen potresni sunek, ki je trajal 6 sekund.

Španska se pripravlja na vojsko z Maroko?

a Madrid, 24. junija. (Brz. „Nar. D.“) Španska vlada je poklicala 16.000 mož pod orožje. Vsled tega se splošno sodi, da namerava španska vlada vojsko z Maročani.

Ruski učitelji na Češkem.

v Praga, 24. junija. (Brz. „Nar. D.“) Včeraj je dospelo v Prago 13 ruskih učiteljev in 35 ruskih učiteljic. Sprejelo jih je odposlanstvo mestnega sveta. Učitelji ostanejo v Pragi dalje časa.

Bolgarija hoče utrditi svoje obrežje na Črnem morju.

v Zofija, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Kakor se govori, namerava vojno ministerstvo zahtevati od sobranja naknadni kredit 30 milijonov frankov, da utrdi obrežje ob Črnem morju.

Nesreča v rudniku.

z Berlin, 24. junija. (Brz. „N. D.“) „Lokalanzeiger“ poroča iz New Yorka, da se je v nekem rudniku v Pennsylvaniji zgodila strašna eksplozija. Pogreša se 70 rudarjev. Od teh so jih našli 20 težko ranjenih in 10 mrtvih.

Odlikovanje

barona Fejervaryja.

z Dunaj, 24. junija. (Brz. „N. D.“) Cesar je poslal danes generalu infanterije baronu Fejervaryju ob priliki 50letnice bitke pri Solferinu, kjer si je ta zaslužil vojaški red cesarice Marije Terezije, lastnoročno pismo in mu podelil briljante k viteškemu križcu vojaškega reda cesarice Marije Terezije. Baron je dobil tudi od drugih strani zelo mnogo častitk.

Kranjske novice.

Cesarjevo darilo za nemško gledališče v Ljubljani. Posl. Hribar je interveniral pri kompetentnih ministrih

radi subvencije, ki jo je cesar naklonil za zgradbo nemškega gledališča v Ljubljani. Naučni minister Stürgkh je izjavil, da te podpore ni priporočal in da se o stvari ni razpravljalo v ministerskem svetu. Nemški-rojak dr. Schreiner je tudi zatrjeval, da prošnja za to podporo ni šla skozi njegove roke.

v Za most čez Krko pri Dobravi je dovolilo ministerstvo za javna dela državni prispevek 10.000 K.

„Krainische Kunstwebeanstalt“, za katero je Kranjska hranilnica žrtvovala gotovo nad 200.000 K, so te dni zaprli.

v Kmetje čujte! Pod tem naslovom piše „Slov. Narod“: Klerikalna „Zadružna zveza“, ki je prodajala za časa pomanjkanja krme kmetom seno po 10 kron, je prodala 11 vagonov to je približno 90.000 kg sena po 6 kron. Pa pravijo, da so klerikalci prijatelji kmeta! Vprašamo, če je prijatelj kmeta tisti, ki prodaja kmetu krmo po 10 K, drugim pa po 6 K. Naj o tem razmišljajo kmetje sami.

v Okrožnim sodnikom v Postojni je imenovan dr. E. Vašek, za Krško pa vodja občinske bolnice v Krškem dr. Ferd. Trenz.

v Dvojni umor v cerkvi. Trgovec L. Klave v Dorbiču je ustrelil med mašo župnika M. Klave in svojo poleg stoječo ženo. Oba so odnesli smrtno ranjena iz cerkve. Trgovec se je nato javil sodišču in navedel kot vzrok svojega čina, ker sta ga župnik in žena zahrbtno goljufala, česar on ni mogel več trpeti.

Koroške novice.

o Novi celovski župan. Mesto odstopivšega župana Neunerja je celovski občinski svet v zadnji seji izvolil za župana dr. Gustava Metnitza, za podžupana pa Karola Hadererja.

o Veliko ljud. veselico z javno telovadbo južnoavstrijske turnarske župe prirede nemška nacionalna društva iz Rožne doline v nedeljo, 27. junija, v Borovljah. Ko so zadnjič priredili slovenski Sokoli izlet v Borovlje, so bile „štince“ vse iz sebe, ker okr. glavarstvo ni istega prepovedalo. Kaj ko bi se sedaj okr. glavarstvo odzvalo zadnjemu pozivu „štince“ in to hajlovsko izzivanje slovenskih Borovljanov in okoličanov prepovedalo!

o Izvanredni občni zbor „Prve orožnotovarniške družbe Peter Wernig v Borovljah“. Z ozirom na željo, ki se je izrazila v nekem dopisu v „Slovenca“, da bi zavladala v vodstvu bolj krščansko socialna struja, ker bi baje družba na katoliški podlagi bolje prospevala, je odstopil dosedanji nadzorstveni svet. Vsled tega se je sklical občni zbor na 19. t. m. v Mohorjevo palačo v Celovcu. Sklenilo se je soglasno voliti zopet star odbor in mesto enega nadzorstvenega člana, ki biva na Kranjskem, pa mons. Podgorca. — Družba je po dolgih bojih vendar dosegla zaželjeni naslov „Prva družba“, kar je res tudi po času in obsegu. — Na slovenski javnosti je, da paralizira nemški bojkot s tem, da naročuje vse puškarske in slične izdelke pri tej domači tvrdki.

Primorske novice.

a Imenovanje v finančni službi. Višji kontrolor pri užitninskih uradih v Trstu Josip Kulot je imenovan višjim upraviteljem.

d Puljski mazzinijanci pred potrotniki v Celovcu. Vidali in Grion sta bila obsojena v osemmesečno ječo, de Carli pa je bil oproščen.

d V morje so spustili v torek ob veliki slovesnosti v Trziču zgrajen nov parnik družbe „Ragusa“ imenovan „Lokrun“.

Po svetu.

z Proces Siczyński. Kasacijsko sodišče je zavrlo ničnostno pritožbo proti obsodbi dijaka Siczynskega radi umora grofa Potočkega.

z Plesalka položila odvetniški izpit. Žiriški časniki prinašajo vest, da je prva plesalka na carskem gledališču v Petrogradu, Marija Butkowska, srečno dovršila svoje odvetniške izpite in se je sedaj odločila, da pride na Švicarsko, kjer bo odprla svojo odvetniško pisarno.

z Kdor daruje kako cigaro, napravi po § 426 colninskih in monopolnih določb prestopok. Ta paragraf namreč prepoveduje, da bi kdo sprejel v svojo posest od oseb, ki niso od države določene za prodaje in sicer na onem kraju, kjer se ta posestna premena izvrši kak monopolni predmet. Kakor neki dvorni dekret pojasnjuje, spada v te določbe tudi darovanje. Isto kakor za cigare velja tudi za sol, poštno znamke, kolke itd. Torej pazite tobakarji!

Veleizdajski proces v Zagrebu.

79. dan razprave.

Začne se z zasliševanjem prič za okraj Davor, to je glede obtoženega Mile Mitrića.

1. priča **Nikola Furić**, občinski predstojnik v Davoru. Se zapriseže kljub protestu zagovornika dr. Gaja, ker živi z obtoženim v sovraštvo. Priča pripoveduje, da je Mitrić jako bistrega duha, a bavi se bolj s politikom ko s kmetijstvom. Skliceval je sestanke, na katerih je propagiral srbstvo. Slišal je, da Mitrić negira Hrvate in da je nekoč rekel, da je hrvatska zgodovina izmišljena. Obtoženi je dobil 2 škrinji orožja, katero je potem vtihotapil v Bosno.

2. priča **Ivan Jurić**, občinski notar v Davoru. Tudi ta priča se zapriseže kljub protestu dr. Gaja. Priča je prišel leta 1905 v Davor in je opazil, da širi Mitrić med ljudstvom srbstvo. Znano mu je, da dobiva pisma iz Beograda in Bosne. Tudi se je večkrat po noči do 11. ure razgovarjal pred svojo hišo s kmeti.

3. priča **Anton Riedel**, trgovec. Njemu je obtoženi Mitrić govoril o srbstvu. Glede sestankov mu ni nič znane. Videl je kako kmetje čitajo drug drugemu pisma in časnike. Slišal je, da dr. Nikolajića v Gradiški ljudstvo nazivlje „srbski podkralj“.

4. priča **Peter Perencević**, krojač in krčmar v Davoru. Dr. Gaj se protivi, da se priča zapriseže, ker obstoji med pričo in obtožencem sovraštvo. Vendar ga senat zapriseže. Priča pripoveduje, da je prišel leta 1904 v Davor in videl kak razdor vlada med Srbi in Hrvati. Nekoč je slišal, da se v Mitrićevi hiši prepevajo srbske pesni. Iz časnikov je zvedel, da se pripravlja vstaja, no med ljudstvom tega ni slišal. Ker je obtoženi občeval z Bosanci, je to na pričo napravilo utis, da se nekaj snuje.

5. priča **Anton Dević**, ladjar v Davoru. Pravoslavni v Davoru se nazivajo Srbe od okupacije Bosne. Med

Srbi in Hrvati pride večkrat do pretepov radi vere in narodnosti. Za časa konflikta med Avstro-Ogrsko in Srbijo so Srbi simpatizirali s Srbijo. O Mitriću ve samo, da se bavi s politikom.

80. dan razprave.

Zaslišujejo se priče za okraj Pakrac. Na zatožni klopi sede Podunavac, Jagnić, Zukanović, Vukšan in Dragosavac.

1. priča **dr. Vinko Matijević**, odvetnik. Se zapriseže vključno protestu zagovornika dr. Ivkovića, ki vloži ničnostno pritožbo. Priča izpove, da so se Srbi pred 3—4 leti organizirali, a organizacijo so izvedli upravo oni, ki sede na zatožni klopi. Osnovni so si srbski klub ter imeli sestanke pri dr. Markoviću. Najagilnejši med vsemi je bil Podunavac, katerega so zato imenovali „pop Gapon“. Kot delavnega srbskega propagatorja označuje nekega Ivanovića. Srbi hočejo iz narodnostne mržnje uničiti Hrvate, kar se jasno vidi iz tega, da je priča pri saborskih volitvah propadel. Pravoslavni so se vedno nazivali Srbe. Vse srbske institucije so širile srbstvo. Neki Jurij Rothgerber je baje priči rekel, da je Podunavac nagovarjal kmete, naj bodo pripravljeni, da pride pravi čas.

Obt. Podunavac odgovarja na izpovedbe priče, a mu predsednik kmalu odvzame besedo in ga da odstraniti iz dvorane. Nato odredi predsednik polurni odmor.

Iz sodne dvorane.

z Goljujija. K poročilu o porotni obravnavi pod tem naslovom, ki smo je prinesli v štev. 134., se nas prosi, da priobčimo naslednje pojasnilo: Pri glavni razpravi pa se je izkazalo, da je glavna priča g. Gregor Godec sam pripoznal, da ni izključeno, da ga je prošil obtoženi Bunderl za poroštvo 3500 kron, oziroma 1650 kron, nasprotno pa so ravno druga dokazila dala skoraj z gotovostjo sklepati na to, da je bil zagovor obtoženca resničen. Ravno tako se je pokazalo, da je bilo popolnoma neutemeljeno obtožiti Bunderl radi prestopka § 486 k. z.

Tržne cene.

23. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'25 za december 31'25, za marec 31'50, za maj 31'50. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'95, nova kampanja K 22'95. Tendence stalna. — Vreme: na dež.

Budimpešta, 23. junija. Pšenica za oktober K 13'69, pšenica za april K 14'02, rž za oktober K 10'27, oves za oktober K 8'08, kornuza za julij K 7'83 kornuza za avgust K —, ogrščica za avgust K 14'35. Premet 10000 m. st.

Budimpešta, 23. junija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 143 vin., mlade, srednje 144 do 145 vin., lahke 145 do 146 vin.; zaloga 28.649 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 168.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 23. junija:

Razpoloženje za živila je na današnjem trgu mirnejše, vendar so imele cene posebno v pšenici dobro oporo v majhni ponudbi in se nobeno blago ni moglo dobiti ceneje. — Krmila so se držala.

Cena jajc na dunajskem trgu

dne 22. junija 1909.

Jajca v zabojih	à 31	k po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 32	" " 2'—
II-da " " "	à 32 1/2	" " 2'—
Niž. in gor.-avstrij.	à 35	" " 2'—
I-ma štajerska jajca	à 32	" " 2'—
II-da " " "	à 32 1/2	" " 2'—
I-ma moravska	à 32	" " 2'—
II-da " " "	à 32 1/2	" " 2'—
Šleska jajca	à 34	" " 2'—
Hrvaška jajca	à 32 1/2	" " 2'—
Slovenska jajca	à 33	" " 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 89
I-ma banatska jajca	à " 87
Zgornjeogrška jajca	à " 86
I-ma sedmograška sortirana	à " 88
I-ma " nesortirana	à " 86
Bosanska jajca	à " 86
I-ma bolgarska jajca	à " 90
II-da " " "	à " —
I-ma srbska " " "	à " —
I-ma gališka jajca sortirana	à " 86
I-ma " nesortirana	à " 84
I-ma ruska " " "	à " —
I-da " " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 78
I-ma mala " " "	à " 72

Vreme: lepo. Tendence: trdna.

Društvene vesti.

o Polzela. Dne 25. julija priredita tukajšnja Č. M. podružnica in braslovški odsek Žalskega Sokola veliko vrtno veselico z javno telovadbo v prid družbi in braslovškemu Sokolu. Natančnejši spored priobčimo pravočasno. — Opozorjamo pa bratska in druga društva, da se blagovolijo ozirati na ta dan, da ne prirede istočasno tudi drugod v bližini kake veselice. — Ta veselica se priredi v širšem slogu; nudila bo obilo zabave in razvedrila, zato že danes opozorjamo slavno občinstvo na to.

o Hrastnik. Dne 18. julija priredi podružnica Č. M. družbe za Hrastnik-Dol veselico na Hrastniku z gledališko predstavo „Lepa Vida“. Prosi se sosledna društva, naj se ozirajo na to in ne prirede na isti dan veselice.

a Vabilo na veliko kresno veselico, katero priredita ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Trbovljah v nedeljo, dne 4. julija 1909 na vrtnu, na lipi in v gostilniških prostorih pri Špancu sedaj Mariji Jerman v Trbovljah. Začetek ob 4. uri popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Iz prijaznosti sodeluje „Pevsko in tamburaško društvo Zvon v Trbovljah“. Govor g. Janka Lešničarja, podpreds. zveze narodnih društev o pomenu in dobroti Ciril-Metodove družbe. Skrivnostni šotor! — Godba in ples. Prodaja šopkov! — Konfeti!

Novo! Tekmovanje lepotic! Novo! Zvečer kres in streljanje s topiči na Klečici — bengalična razsvetljava na čast godu sv. Cirila in Metoda. — Izvrstna pijača, jed, sladčice, likerji, kava itd. Cene nizke! Nikake vsiljivosti. — Vstopnina: Za odrasle 30 vin.; za otroke 10 vin. Neprisiljena narodna zabava. Čisti dobiček namenjen glavni družbi. K obilni udeležbi vabita oba odbora Ciril in Metodovih podružnic.

o Narodna čitalnica v Ptuj v pripori v nedeljo dne 27. junija ob 8. zv. v Narodnem domu: „Prababico“, žalogro v petih dejanjih, po nemškem izvirniku „Die Ahnfrau“ Fr. Grillparzerja. K obilni udeležbi vabi odbor. — Pri igri sodelujejo gostje iz Središča.

o Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj III. redni občni zbor dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih društva z običajnim sporedom.

o Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju ima III. občni zbor v soboto 26. t. m. ob 8. uri v restavraciji „Zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse 3. — K navadnemu vzporedu se priklopi četrtletniški večer.

Listnica uredništva.

Jurist: Smo zelo založeni, prosimo potrpljenja. Oprostite, da je stvar malo zakasnila. Pozdrave! L. — **Rajhenburg:** Pustite bedaka — se ne spleča, da bi se preveč žnjim ukvarjali. Pozdrave!

Službo

išče jurist s prvim izpitom, stenograf. — Nastop s 1. julijem.

— Naslov v upravnistvu „Narodnega Dnevnika“. 59 1

Popolnoma zastoj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znakah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdko ur: 285 26-7

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2—49

Udobno urejena ter opremljena z naj-novejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. — Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. — Strogo solidno delo.

SVOJI K
SVOJIM!

ZVEZNA
KNJIGOVEZNICA
V CELJU
Schillerjeva cesta štev. 3.